Tác Giả: Tr□□ng Nhân Tu□n
Thứ Ba, 03 Tháng 2 Năm 2009 15:08

Góp ý v□i ban Vi□t Ng□ BBC v□ b□n d□ch bài di□n văn nh□m ch□c c□a TT Barack Obama

"...Ban d□ch thu□t c□a BBC Vi□t ng□ đã vô hình trung dùng x□o thu□t «ph□n thông tin» (desinformation) , k□ thu□t tuyên truy□n c□a tình báo Đông Đ□c tr□□c đây, pha l□n 70% tin th□t v□i 30% tin gi□, qua đó ng□□i ta hi□u l□m ban Vi□t ng□ BBC có ý bào ch□a cho chính quy□n Vi□t Nam hi□n nay, đánh l□c h□□ng m□i ng□□i ..."

Bài di□n văn nh□m ch□c c□a TT Obama đã đ□□c ban biên t□p Vi□t ng□ BBC d□ch ra ti□ng Vi□t, đăng trên trang web BBC ngày 20 tháng 1 năm 2009. Bài di□n văn ti□ng Vi□t này đã d□ch không sát nghĩa v□i nguyên văn c□a b□n chính, nh□t là trong đó có m□t đo□n đã d□ch thi□u, làm sai ý nghĩa nguyên thu□ c□a bài di□n văn. Cái sai quá tr□m tr□ng nên khó có th□ b□ qua.

Trong tinh th□n xây d□ng tôi đã vi□t th□ riêng cho BBT BBC Vi□t ng□ ngày 22 tháng 1 năm 2009 v□ đi□m sai này và nh□c nh□ BBT s□m s□a ch□a. Đ□n hôm nay, lúc vi□t các dòng ch□ này, ngày 25 tháng 1 năm 2009, bài di□n văn ti□ng Vi□t v□n y nguyên đó, không thay đ□i m□c dù b□n d□ch sai c□a h□ đã gây hi□u l□m l□n. B□t đ□c dĩ tôi m□i ph□i đ□a ra công lu□n s□ sai l□m ngoan c□ này.

Tác Giả: Tr□□ng Nhân Tu□n
Thứ Ba, 03 Tháng 2 Năm 2009 15:08

Đo□n sau đây nguyên văn ti□ng Anh:

That we are in the midst of crisis is now well understood. Our nation is at war, against a far-reaching network of violence and hatred. ***Our economy is badly weakened****, a consequence of greed and irresponsibility on the part of some, but also our collective failure to make hard choices and prepare the nation for a new age. Homes have been lost; jobs shed; businesses shuttered. Our healthcare is too costly; our schools fail too many; and each day brings further evidence that the ways we use energy strengthen our adversaries and threaten our planet.*

BBT BBC Vi□t ng□ đã d□ch ra ti□ng Vi□t:

Chúng ta hiê□n đang trong gi□˜a cuô□c khu□ng hoa□ng mà ai ai cũng biết. Đất n□□´c chúng ta đang trong th□i chiến, chống la□i mô□t ma□ng l□□´i ba□o l□□c và thù hâ□n rô□ng khăp, mô□t phân là hâ□u qua□ cu□a thái đô□ tham lam, vô trách nhiê□m cu□a mô□t số ng□□`i, nh□ng cũng là hâ□u qua□ cu□a viê□c chúng ta đã thất ba□i, không có nh□˜ng l□□a cho□n khó khăn, chuâ□n bi□ săn sàng cho đất n□□´c trong ky□ nguyên m□´i.

Câu “Our economy is badly weakened” đã không th□y trong b□n d□ch c□a BBT BBC Vi□t ng□.

Sai l□m này r□t l□n, làm ng□□i đ□c hi□u là TT Obama đã nhìn nh□n cu□c chi□n t□i Iraq và Afghanistan có nguyên nhân t□ “thái đ□ tham lam, vô trách nhi□m c□a m□t s□ ng□□i”. Vi□c ng□ nh□n này đã x□y ra. Báo *Lao Đ□ng* ngày 23 tháng 1 có bài c□a tác gi□ Hà Văn Th□nh . Tác gi□ này vi□t:

Tác Giả: Tr□□ng Nhân Tu□n
Thứ Ba, 03 Tháng 2 Năm 2009 15:08

Obama đã nói th□ng r□ng "b□o l□c và thù h□n r□ng kh□p, m□t ph□n là h□u qu□ c□a thái đ□ tham lam, vô trách nhi□m c□a m□t s□ ng□□i, nh□ng cũng là h□u qu□ c□a vi□c chúng ta (n□□c M□) đã th□t b□i đ□i v□i nh□ng l□a ch□n khó khăn, chu□n b□ s□n sàng cho đ□t n□□c trong k□ nguyên m□i...". Đây là l□n đ□u tiên, di□n văn nh□m ch□c c□a m□t tân TT M□ dùng đ□n t□ c□m t□ ***th□t b□i*** *"*
(but also our collective
fallure)
. Obama đã cho th□y ông dám nhìn th□ng và ch□ rõ s□ th□t.

Ta th□y tác gi□ Hà Văn Th□nh đã s□ d□ng nguyên văn b□n d□ch c□a BBC đ□ làm tài li□u tham kh□o cho bài vi□t. Cái sai đ□u tiên c□a tác gi□ Hà Văn Th□nh là đã không tham kh□o nguyên văn ti□ng Anh c□a bài di□n văn. N□u ông Obama «nói th□ng» nh□ th□, t□c ông đã ph□ nh□n công lao c□a các n□□c đ□ng minh hi□n đang tham chi□n t□i Afghanistan, ph□ nh□ vào x□□ng máu c□a các chi□n binh HK và đ□ng minh đã đ□ ra n□i các chi□n tr□□ng này, đ□ng th□i lên án ông Bush và nh□ng ng□□i thân c□n đã «tham lam và vô trách nhi□m».

TT Obama không h□ nói nh□ v□y. Đó ch□ là n□i dung c□a bài d□ch ti□ng Vi□t sai r□t t□ h□i c□a BBC. Tuy nhiên đó là l□p tr□□ng c□a nhà n□□c CSVN, h□ cho r□ng cu□c chi□n t□i Iraq là do lòng tham c□a HK, mu□n chi□m đo□t d□u ho□ Iraq. Ph□i chăng đây cũng là l□p tr□□ng theo quán tính c□a d□ch gi□ BBC ?

V□ bài vi□t c□a tác gi□ Hà Văn Th□nh, tác gi□ cũng vi□t sai ch□ failure thành ra**fallure**, đ□ng th□i d□ch sai thành ra th□t b□i . Theo ý trong đo□n văn thì ph□i d□ch là «
không làm
» m□i sát nghĩa. Câu “our collective failure to make hard choices and prepare the nation for a new age” n□u có th□ d□ch riêng r□ thì có th□ d□ch là: «chúng ta đã không bi□t làm nh□ng ch□n l□a khó khăn và chu□n b□ đ□t n□óc cho m□t k□ nguyên m□i». Không làm (vì quên hay vì vô ý th□c) ch□ không ph□i th□t b□i (th□t b□i là có c□ g□ng làm mà không thành công).

V□ b□n d□ch c□a BBC, ch□ trong đo□n trích d□n, ngoài sai sót d□n trên, còn có các đi□m sai khác nh□ sau:

- Không h□ có v□n đ□ «thái đ□» trong nguyên b□n ti□ng anh □ câu, “a consequence of greed and irresponsibility on the part of some” mà b□n d□ch thêm vào “h□u qu□ c□a *thái đ□* tham lam, vô trách nhi□m c□a m□t s□ ng□□i”.

- D□ch gi□ BBC không hi□u r□ng ch□ THAT đ□ng đ□u câu (That we are in the midst of crisis is now well understood), ti□p theo là m□t m□nh đ□, có m□c đích báo tr□□c r□ng s□ ki□n đ□□c di□n t□ trong m□nh đ□ s□ đóng vai trò ch□ t□ c□a đ□ng t□ s□ g□p (□ đây là IS (to be). Câu “That we are in the midst of crisis is now well understood” n□u d□ch riêng thì ph□i d□ch là: “s□ ki□n chúng ta đang lâm vào kh□ng ho□ng gi□ này đã đ□□c (m□i ng□□i) hi□u rõ”.

- V□ cách d□ch “failure to do something” trong 90% tr□□ng h□p có nghĩa là “không làm m□t vi□c gì đó đáng l□ ph□i làm”, ch□ có 10% tr□□ng h□p có nghĩa là th□t b□i (có làm nh□ng không thành công). D□ch gi□ cũng không hi□u failure trong câu “failure to make hard choices and prepare”... nên đ□i *failure* thành m□t đ□ng t□ (“th□t b□i”)!

- Câu d□ch "chúng ta đã *thất ba□i*, không có nh□ng *l□□a cho□n* khó khăn, *chuâ□n bi□* sãn sàng" có ba đ□ng t□ (g□ch d□□i) trong khi câu ti□ng Anh ch□ có hai (2) đ□ng t□
make choice
và
prepare
.

Đo□n trích d□n di□n văn TT Obama có th□ d□ch nh□ sau:

Chúng ta đang kh□ng ho□ng, đi□u này gi□ đây m□i ng□□i đ□u bi□t. N□□c ta đang chi□n đ□u, đ□ ch□ng l□i c□ m□t m□ng l□□i c□a b□o l□c và thù h□n. Kinh t□ c□a chúng ta đang suy y□u, do s□ tham lam và vô trách nhi□m c□a m□t s□ ng□□i, nh□ng cũng vì chúng ta đã không bi□t làm nh□ng ch□n l□a khó khăn và chu□n b□ đ□t n□□c cho m□t k□ nguyên m□i.

Tác Giả: Tr□□ng Nhân Tu□n
Thứ Ba, 03 Tháng 2 Năm 2009 15:08

Bài di□n văn nh□m ch□c c□a TT Obama đã b□ báo chí các n□□c c□ng s□n c□t xén và thay đ□i n□i dung. T□i Vi□t Nam có các báo nh□ *Vietnamnet, Lao Đ□ng* v.v. T□i Trung Qu□c, s□ vi□c truy□n thông c□a Trung Qu□c không trung th□c đã b□ báo chí n□□c ngoài b□t b□. Tr□□ng h□p *Vietnamnet*
c□a VN cũng có m□t s□ bài vi□t h□i ngo□i lên ti□ng phê bình.

Nh□ng s□ vi□c này xem ra không n□ng l□m.

B□n d□ch ti□ng Vi□t c□a BBC đã đ□□c nhi□u ng□□i tham kh□o, không ph□i ch□ □ s□ l□□ng ng□□i vào đ□c, mà còn có nhi□u t□ ch□c, cá nhân loan truy□n bài này b□ng email cho thân h□u, b□n bè kh□p n□i.

N□i dung r□t sai c□a b□n d□ch này đã gây □nh h□□ng x□u, nh□ bài vi□t trên báo*Lao Đ□ng* đã ch□ng t□, khi□n đ□c gi□ và ngay c□ các nhà báo hi□u l□m.

Ban d□ch thu□t c□a BBC Vi□t ng□ đã vô hình trung dùng x□o thu□t «ph□n thông tin» (desinformation) , k□ thu□t tuyên truy□n c□a tình báo Đông Đ□c tr□□c đây, pha l□n 70% tin th□t v□i 30% tin gi□, qua đó ng□□i ta hi□u l□m ban Vi□t ng□ BBC có ý bào ch□a cho chính quy□n Vi□t Nam hi□n nay, đánh l□c h□□ng m□i ng□□i cho h□ th□y r□ng chính sách Hoa K□ cũng ch□ng h□n gì chính sách c□a Vi□t Nam, đ□o đ□c c□a Hoa K□ cũng ch□ng h□n gì đ□o đ□c c□a chính quy□n Vi□t Nam hi□n nay. G□□ng dân ch□ c□a Hoa K□ cũng ch□ng c□n ph□i theo làm gì cho m□t công!

Vài dòng góp ý v□i Ban Biên T□p BBC Vi□t ng□. Ông Obama nói th□ nào thì nên tôn tr□ng nh□ th□ đ□y, không thêm b□t. Đó là thái đ□ l□□ng thi□n t□i thi□u c□a ng□□i làm công tác báo chí.